

Thomas Degenaaars

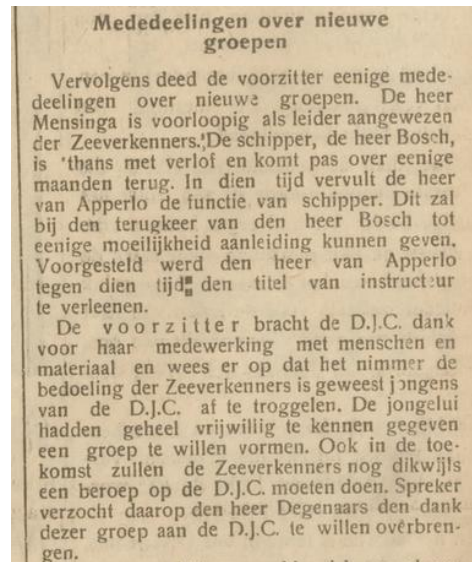

Thomas Degenaaars is geboren op 3 juni 1895 in Dordrecht. Hij was de zoon van Leendert Degenaaars en Barbara van Zijst. Thomas woonde tot 1917 in Rotterdam, verhuisde toen naar Amsterdam en vertrok in 1918 naar Nederlands Indië. Daar ging hij wonen in Medan.

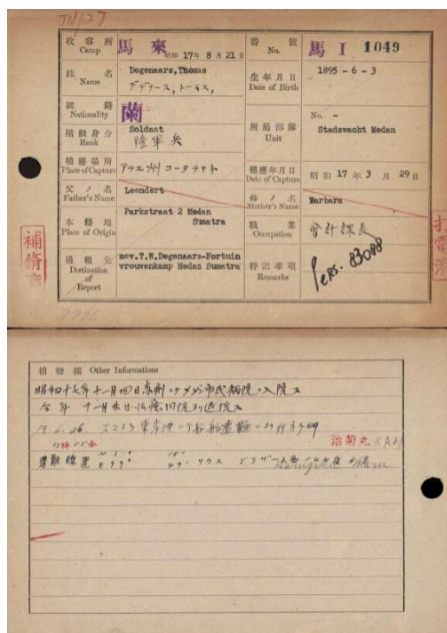
Hij trouwde in 1920 in Singapore met Trijntje Wilhelmine Fortuin (1897-1990). In 1921 wordt hun zoon Tom geboren, in 1923 hun dochter Helene Wilhelmina (Lenny) en in 1925 hun zoon Robert (Rob). Thomas was hoofd bij de afdeling boekhouding van

Handelsvereniging Amsterdam HVA in Medan.

Tussen 1934 en 1937 woonde het gezin in Den Haag. In januari 1937 verhuisden ze weer naar Medan. Tom en Rob zeilden bij de Deli Jacht Club in Medan. Ze wilden met aantal jongens van de DJC graag zeeverkenner worden, maar zeeverkennergroep 5 in Medan was gestopt omdat er geen scouts meer waren, maar wel leiders. Op hun initiatief maakte de groep in 1937 een doorstart en de Jacht Club ondersteunde de groep met leiding en materiaal. Schipper Bosch ging met verlof naar Nederland waardoor er geen leiding meer was. Thomas raakte daarom bij de groep betrokken als schipper. Hij werd in 1937 ook bestuurslid van de afdeling Medan en

vertegenwoordigde in het afdelingsbestuur de zeeverkenners.

Tijdens de mobilisatie was hij soldaat Stadswacht in Medan. Hij werd op 29 maart 1942 krijgsgevangen genomen in Aceh Kutacane en geïnterneerd. Hij kwam waarschijnlijk terecht in kamp Gloegoer of Soengei Sengkol op Sumatra. Thomas vertrok op 25 juni 1944 aan boord van de Harugiku Maru (het voormalige KPM-schip Van Waerwijck) met 1174 krijgsgevangenen (Nederlanders, Engelsen en Australiërs) uit Belawan, eindbestemming Pakan Baroe, om te werken aan de Sumatra-spoorweg. De krijgsgevangenen kwamen uit kampen in Noord-Sumatra, o.a. Gloegoer (720 man) en Soengei Sengkol (458 man). Het schip voer in konvooi met 2 kleine tankers en 2 kleine korvetten.

Op 26 juni 1944 werd het schip, dicht onder de kust varende, ongeveer 100 km ten zuidoosten van Medan, door twee torpedo's van de onderzeeboot HMS Truculent tot zinken gebracht. Het schip brak in tweeën en zonk binnen enige minuten. De andere schepen van het konvooi namen de drenkelingen op. Er verdronken 178 man (113 Nederlanders, 48 Engelsen, 12 Australiërs). De overlevenden werden met diverse schepen naar Singapore gebracht, waar nog eens 22 man overleden aan de opgelopen verwondingen, longontsteking en uitputting.

Onder de mensen die bij het zinken van de Harugiku Maru op 26 juni 1944 in Straat van Malakka verdronken waren de scouts Thomas Degenars, Lambertus van Aperlo en Karel Hobbelen. Zij kenden elkaar van Scouting in Medan. Thomas kreeg een zeemansgraf. Hij is 49 jaar geworden en kreeg postuum het Mobilisatie-Oorlogskruis toegekend.

Zoon Rob kwam terecht in diverse burgerkampen op Sumatra, waaronder Unie-Kampung in Belawan, de Sint Jozefschool in Medan en het mannenkamp Belawan Estate. Hij volgde hier illegaal onderwijs en haalde zijn eindexamen. Zijn dochter Lenny werd, waarschijnlijk samen met zijn vrouw, onder andere in het vrouwenkamp Poelau Brajan gevangen gehouden en later in Aek Pamienke. Zij maakte potloodtekeningen met haar ervaringen in het kamp als thema. Een aantal persoonlijke documenten van Rob en zijn zus Lenny uit de kamptijd zijn bewaard gebleven.

Zoon Tom zat tijdens de Japanse inval op Java waar hij studeerde in Bandung. Hij werd krijgsgevangen genomen en onder andere tewerkgesteld bij de Koraaleilanden. Daar nam hij deel aan illegale scoutingactiviteiten in de diverse werkkampen. Na de oorlog zou hij zeggen dat deze activiteiten een lichtpuntje in deze tijd waren. Zijn avonturen worden beschreven in het boekje *Achter kawat en Gedek*, over Scouting tijdens de Japanse bezetting, dat de NIPV na de oorlog uitgaf.

Meer informatie

[Geboorte Thomas Degenars op 3 juni 1895 » Open Archieven](#)

[Registratie Thomas Degenars & Trijntje Wilhelmina Fortuin & Tom Degenars & Helène Wilhelmina Degenars & Robert Degenars in 1913 te 's-Gravenhage » Open Archieven](#)

[Deli courant » 30 nov 1937 - Art. 6 | Delpher](#)

[De Telegraaf » 29 okt 1920 - Art. 205 | Delpher](#)

[Deli courant » 31 okt 1921 - Art. 4 | Delpher](#)

[De Sumatra post » 03 apr 1923 - Art. 38 | Delpher](#)

[De Sumatra post » 04 mei 1925 - Art. 148 | Delpher](#)

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Thomas Degenars \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Thomas Degenars | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Harugiku Maru 4](#)

[japansekrijgsgevangenkampen.nl/Harugiku Maru 4 Dodenlijst.htm](#)

[Persoonskaart](#)

[VerzetsMuseum | Details](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.